

Εκταση: **2.543** τ. χλμ. Κάτοικοι: **110.540 (2011: 111.610)**

Η Ροδόπη κατέχει το κεντρικό τμήμα της Θράκης. Συνορεύει βόρεια με τη Βουλγαρία, δυτικά με το νομό Ξάνθης και ανατολικά με το νομό Έβρου, ενώ νότια βρέχεται από το Αιγαίο πέλαγος. Είναι νομός πεδινός κατά 37%, ορεινός κατά 30% και ημιορεινός κατά 33%.

Πρόκειται για περιοχή που παρουσιάζει έντονο αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Οι ονομασίες των αρχαίων ελληνικών πόλεων διατηρούνται εδώ και 2.500 χρόνια.

Η απογραφή του 2001 έδειξε αύξηση του πληθυσμού κατά 7,1% σε σύγκριση με τα αποτελέσματα της απογραφής του 1991. Έφτασε τους 110.538 κατοίκους, ενώ πριν από μια δεκαετία είχε 103.090.

Χαρακτηριστική είναι η συνύπαρξη του χριστιανικού και του μουσουλμανικού στοιχείου. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, τις δασικές εκμεταλλεύσεις, τη βιομηχανική παραγωγή και τις υπηρεσίες. Η σύνδεση του νομού με την Αθήνα γίνεται σιδηροδρομικά, οδικά και με αεροπλάνο μέσω της Αλεξανδρούπολης.

Εκτός από την Κομοτηνή, που είναι η πρωτεύουσα, ενδιαφέρον παρουσιάζουν και άλλες πόλεις ή κωμοπόλεις, κυρίως η Μαρώνεια.

Η **Μαρώ νεια** σήμερα είναι μια κωμόπολη 800 κατοίκων, που απέχει 31 χιλιόμετρα από την Κομοτηνή. Τα σπίτια της είναι χτισμένα 4 χιλιόμετρα μακριά από τη θάλασσα. Εκεί κατέφυγαν τον μεσαίωνα οι κάτοικοι της αρχαίας Μαρώνειας για να γλιτώσουν από τους πειρατές, που λυμαίνονταν τα παράλια. Η αρχαία πόλη διέθετε ισχυρό τείχος με περίμετρο 10,5 χλμ. Μεγάλο μέρος του έχει ερευνηθεί από τους αρχαιολόγους. Υπήρχε επίσης τεχνητό λιμάνι, θέατρο και ιερό αφιερωμένο πιθανότατα στον Διόνυσο.

Κοντά στη Μαρώνεια υπάρχει η **Σπηλιά του Κύκλωπα** που, όπως και άλλες της περιοχής,

χρησίμευσαν ως κατοικία στον προϊστορικό άνθρωπο.

Ερείπια τειχισμένου οικισμού βρίσκονται, επίσης, κοντά στη θέση Άγιος Γεώργιος.

Η ιστορία του νομού Ροδόπης

Η Ίσμαρος ήταν μια πόλη στις όχθες της ομώνυμης λίμνης. Εκεί ζούσε ο Μάρων, γιος του θεού Διόνυσου και ιερέας του θεού Απόλλωνα. Είχε δικά του αμπέλια κι έφτιαχνε περίφημο κρασί αλλά είχε την ατυχία να αιχμαλωτιστεί από τον Οδυσσέα, όταν ο ήρωας, μετά την πτώση της Τροίας, προσπαθούσε να γυρίσει στην πατρίδα του, Ιθάκη. Εξαγόρασε την ελευθερία του προσφέροντας στον Οδυσσέα από το κρασί του. Ο πολυμήχανος ήρωας το χρησιμοποίησε για να μεθύσει τον Κύκλωπα Πολύφημο, όταν βρέθηκε αιχμάλωτός του.

Ο Μάρων πήγε λίγο πιο πέρα από την Ίσμαρο κι έκτισε μια πόλη, στην οποία έδωσε το όνομά του: Μαρώνεια. Ήταν πόλη γνωστή των Κικόνων της Θράκης και σ' αυτήν λατρεύονταν οι θεοί Απόλλων και Διόνυσος.

Η περιοχή είχε κατοικηθεί τουλάχιστο από τις αρχές της 3^{ης} π.Χ. χιλιετίας. Τα θρακικά φύλα που εγκαταστάθηκαν εκεί, έστησαν τουλάχιστο 18 οικισμούς. Τον 7^ο π.Χ. αιώνα πολεμούσαν με τους κατοίκους της Θάσου για την κατοχή της πόλης Στρώμης, στις όχθες του Λίσσου ποταμού (δυτικά του Έβρου).

Μετά τους Περσικούς πολέμους, η Μαρώνεια εντάχθηκε στην Αθηναϊκή συμμαχία. Ο 4^{ος} π.Χ. αιώνας ήταν η εποχή της μεγάλης της ακμής καθώς εκμεταλλεύτηκε και τα εκεί ορυχεία ασημιού. Στα 353 π.Χ., απέκρουσε την επίθεση των Μακεδόνων του Φιλίππου Β'. Τρία χρόνια αργότερα (350), υπέκυψε. Στα χρόνια των διαδόχων του Μεγάλου Αλεξάνδρου,

γνώρισε τις καταστροφές που συνεπάγονταν οι πόλεμοι των επιγόνων (κυρίως Μακεδονίας και Περγάμου) για την κατοχή της.

Η έχθρα εναντίον των Μακεδόνων την τοποθέτησε στο πλευρό των Ρωμαίων. Όταν οι τελευταίοι υπέταξαν την Μακεδονία, απέδωσαν στη Μαρώνεια την ελευθερία της. Στα βυζαντινά χρόνια, ήταν έδρα επισκοπής. Η εποχή των πειρατών ανάγκασε τους κατοίκους της να αποσυρθούν στα ενδότερα της Θράκης. Σιγά σιγά, η πόλη εγκαταλείφθηκε.

Η ευρύτερη περιοχή της Ροδόπης, όπου κτίστηκε η Μαρώνεια, ακολούθησε τις τύχες της Θράκης.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 1.5.2010)